

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з наукової роботи
Одеського національного
університету

імені І. І. Мечникова

В.О. Іваниця
2021 р.

ВИСНОВОК

**про наукову новизну, теоретичне та практичне значення
результатів дисертації**

Коч Олени Володимирівни

здобувача наукового ступеня доктора філософії
з галузі знань 08 «Право»
за спеціальністю 081 «Право»

**на тему «Визнання та виконання іноземних арбітражних рішень:
теоретико-прикладні засади»**

Попередня експертиза дисертації Коч Олени Володимирівни відбулась на фаховому семінарі, який був проведений на кафедрі цивільно-правових дисциплін «06» травня 2021 року.

Тема дисертації затверджена Вченою радою Одеського національного університету імені І. І. Мечникова (протокол №4 від «19» грудня 2017 р.). Дисертаційна робота виконана на кафедрі цивільно-правових дисциплін Одеського національного університету імені І. І. Мечникова.

Науковий керівник – доктор юридичних наук Стрельцова Євдокія Джонівна.

Обґрунтування вибору теми дослідження. Питання визнання та виконання іноземних арбітражних рішень, пошук ефективних форм та способів реалізації визнання та виконання, є актуальними, з огляду на міжнародні правила та національні правові традиції, зокрема, у контексті забезпечення інвестиційної привабливості окремих держав. Механізм визнання та виконання іноземних арбітражних рішень формується та розвивається як результат компромісу, досягнутого при вирішенні конфлікту культур та права. Такий механізм формується на перехресті: національного, міжнародного та транснаціонального публічного порядків та правового регулювання; безкордоння та територіальності, що у сукупності визначає комплексність цього питання. Визначення правової природи та характеру арбітражу, у тому числі визнання та виконання іноземних арбітражних рішень, у контексті теорій делокалізації та територіальності, понад століття займають провідні позиції у науковому дискурсі. Продовження наукової дискусії сьогодні має безпосереднє значення для прийняття практичних рішень у процесі трансформації та імплементації механізму визнання та виконання іноземних арбітражних рішень у юрисдикційних практиках, для вирішення процесуальних питань щодо порядку здійснення судочинства у справах про визнання та виконання іноземних арбітражних рішень.

Механізм визнання та виконання може змінювати форму та зміст в залежності від економічних, соціальних та політичних умов у певний момент часу. Отже, вбачається необхідність у функціонуванні дієвого та адаптивного механізму визнання та виконання іноземних арбітражних рішень, який має універсальний характер та, тим самим, забезпечує потреби учасників транскордонних приватних договірних відносин у задоволенні їх законних очікувань та забезпечує стан правової визначеності.

Важливим це питання є і для України, яка сприймається фахівцями як один з провідних арбітражних центрів завдяки закріпленню на нормативно-правовому рівні інструментів сприяння арбітражу. Водночас, залишаються проблемними питання удосконалення механізму визнання та виконання іноземних арбітражних рішень. Вирішення цих проблем потребує опрацювання, поряд з іншим: понятійно-категоріального апарату, процедур правозастосування для уникнення декларативності дружності арбітражу, впровадження комплексної освітньо-кваліфікаційної підготовки у сфері арбітражу.

Актуальність зазначених питань пояснює зацікавленість вітчизняних фахівців у дослідженні проблем визнання та виконання іноземних арбітражних рішень. Так, наприклад, глобальні проблеми застосування альтернативних методів вирішення спорів, особливості нормативно-правового регулювання інституту арбітражу в Україні, особливості вирішення спорів у певних сферах, проблеми оспорювання арбітражних рішень та застосування підстав для відмови у визнанні та виконанні арбітражних рішень стали предметом низки дисертаційних досліджень, проведених: Є. Боярським, О. Зозулею, Т. Кисельовою, Я. Любченком, З. Мамоном, С. Ніколюкіним, О. Переверзєвою, Ю. Притикою, С. Теплюком, О. Торгашиним.

Праці вказаних вчених мають важливе значення для вивчення наукових та практичних проблем, дотичних до теми даної дисертаційної роботи. Водночас, все ще залишається потреба: у виявленні ефективних стратегій та практик удосконалення механізму визнання та виконання арбітражних рішень; у науковому осмисленні процесів делокалізації арбітражу та транснаціоналізації механізму визнання та виконання, універсальності та варіативності такого механізму; виявленні тенденцій та обґрунтуванні перспектив розвитку механізму визнання та виконання арбітражних рішень.

Враховуючи наведене, актуальність теми дисертаційного дослідження обумовлена необхідністю комплексного дослідженням механізму визнання та виконання іноземних арбітражних рішень задля наукового обґрунтування пропозицій щодо удосконалення нормативного-правового регулювання та застосування даного механізму як у світі, так і в Україні.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Представлене дослідження має міждисциплінарний характер, враховуючи, що предмет дослідження бере витоки у міжнародному приватному праві та знаходить реалізацію у цивільному процесуальному праві. Дослідження проводилось в межах наукових тем кафедри цивільно-правових дисциплін «Приватно-правове регулювання суспільних відносин: традиції, сучасність і перспективи» (державний реєстраційний номер 0113U002740), та

«Забезпечення прав і законних інтересів учасників правовідносин, що виникають у сфері приватного права: проблеми теорії та практики» (державний реєстраційний номер 0118U004432), а також наукових тем кафедри загальноправових дисциплін та міжнародного права: «Особливості і тенденції правотворчості в умовах трансформації суспільства» (державний реєстраційний номер 0113U003317) та «Право в умовах глобалізації: основні тенденції розвитку» (державний реєстраційний номер 0118U006475).

Мета і завдання дослідження. Мета дисертаційного дослідження полягає у комплексному дослідженні теоретичних та практичних проблем визнання та виконання іноземних арбітражних рішень і формулюванні обґрунтованих пропозицій щодо удосконалення механізму визнання та виконання іноземних арбітражних рішень та його імплементації». Автор формулює актуальні та логічні **завдання**, які відповідають поставленій меті:

здійснити аналіз еволюції формування механізму визнання та виконання арбітражних рішень, та виявити його місце у системі права;

- спираючись на аналіз теорій позитивізму та юснатуралізму, виявiti генезис механізму визнання та виконання арбітражних рішень та його роль для розвитку сучасних правових систем;

- визначити правові основи сучасної практики визнання та виконання арбітражних рішень;

- виявiti особливості понятійно-категоріального апарату та основні інструменти механізму визнання та виконання іноземних арбітражних рішень;

- надати оцінку ефектам *res judicata*, *lis pendens*, *erga omnes* арбітражного рішення з метою виявлення факторів, що забезпечують його визнання та виконання;

- здійснити аналіз підставам для відмови у визнанні та виконанні, та для скасування арбітражних рішень та особливостям застосування таких підстав в залежності від застосованого права;

- здійснити аналіз ролі арбітрабільності та публічного порядку в механізмі визнання та виконання арбітражних рішень;

- спираючись на аналіз юрисдикційних практик, простежити тенденції у застосуванні та трансформації арбітрабільності як підстави для відмови у визнанні та виконанні арбітражних рішень, а також варіації та девіації у механізмі визнання та виконання арбітражних рішень;

- надати оцінку допустимості практики визнання та виконання скасованих арбітражних рішень;

- оцінити колізії між арбітражними та судовими рішеннями з метою виявлення тенденцій та обґрунтування перспективних напрямків розвитку механізму визнання та виконання арбітражних рішень;

- охарактеризувати процес нормативного оформлення та імплементації механізму визнання та виконання арбітражних рішень в Україні;

- провести предметний та статистичний аналіз судової практики розгляду справ про визнання та виконання арбітражних рішень в Україні;

- оцінити перспективи розвитку механізму визнання та виконання арбітражних рішень, надати пропозиції щодо його удосконалення та ефективної імплементації.

Об'єктом дослідження є суспільні відносини, пов'язані з формуванням, розвитком та реалізацією механізму визнання та виконання іноземних арбітражних рішень.

Предметом дослідження є теоретико-прикладні засади інституту визнання та виконання іноземних арбітражних рішень.

Методи дослідження. Реалізація поставлених завдань виконана завдяки системному підходу до аналізу механізму визнання та виконання іноземних арбітражних рішень. Спираючись на метод історизму досліджено еволюцію арбітражу як автономного інституту, що розвився на противагу національним системам судочинства (розділ 1, підрозділи 3.2., 4.1). Метод структурно-функціонального аналізу надав можливість дослідити процес становлення системи правового регулювання у даній сфері, та його варіації на рівні юрисдикційних практик (розділи 1, 2, 3, 4). Методи аналізу та синтезу дозволили розглянути правову природу арбітражу, його місце у системі права, еволюцію понятійно-категоріального апарату, зміст підстав для відмови у визнанні та виконанні арбітражних рішень (розділи 1, 2, 3, 4). Завдяки використанню формально-юридичного методу проведено змістовний аналіз та тлумачення правових норм, що регулюють механізм визнання та виконання арбітражних рішень, правових інструментів, що забезпечують дієвість механізму, якісні особливості судових практик (розділи 2, 3, підрозділи 1.1., 4.2, 4.3.). Порівняльно-правовий метод дозволив дослідити: теорії арбітражу та їх роль у формуванні механізму визнання та виконання арбітражних рішень; варіативність юрисдикційних практик застосування механізму визнання та виконання; варіативність судових практик визнання та виконання у межах однієї юрисдикції; стратегії розвитку механізму визнання та виконання (розділ 1, 2, 3, підрозділи 4.2., 4.3.). При дослідженні видів арбітражних рішень, інструментів визнання та виконання, класифікації підстав для відмови у визнанні та виконанні застосовувався метод компаративного аналізу та прогнозування (розділи 2, 3, підрозділи 4.2., 4.3.). Для виявлення специфіки сучасного стану механізму визнання та виконання арбітражних рішень застосовувалися спеціальні методи дослідження: інституційний – для аналізу ролі інститутів у тлумаченні норм щодо застосування механізму визнання та виконання арбітражних рішень (підрозділи 1.1., 3.2., 4.1., 4.4.); аксіологічний – для пояснення значення соціокультурного та ціннісного контексту процесів уніфікації нормативного регулювання та правозастосовчих практик щодо механізму (розділ 1, підрозділи 2.2., 3.2.). Для дослідження судових практик застосовувались контент-аналіз та статистичний аналіз (розділ 3, підрозділи 2.2., 4.3., 4.4.). Метод моделювання дозволив виділити: ролі, які може приймати національний суд при розгляді справ про визнання та виконання арбітражних рішень; способів вирішення колізій, що виникають при розгляді справ про визнання та виконання скасованих арбітражних рішень, тощо (розділи 2, 3).

Методи дослідження обрані О. В. Коч з урахуванням поставленої мети та завдань, об'єкту і предмету дослідження.

Теоретичну основу дослідження складають наукові роботи дослідників, присвячені проблемам міжнародного приватного права та,

зокрема, міжнародного арбітражу, взаємодії арбітражу та національних судових систем, цивільного процесу визнання та виконання арбітражних рішень. Проаналізовано здобутки українських дослідників: Є. Боярського, А. Довгерта, О. Зозулі, О. Захарової, Т. Кисельової, В. Комарова, С. Кравцова, Я. Любченко, М. Мальського, З. Мамона, В. Нагнібіди, О. Перепилинської, О. Переверзєвої, В. Погорецького, Ю. Притики, Т. Сліпачук, Т. Степанової, Є. Стрельцової, С. Теплюка, О. Торгашина, В. Труби, К. Пількова, Є. Харитонова, А. Цірата, тощо.

При проведенні дослідження автор спирається на роботи іноземних дослідників: Х. Арфазаде, Д. Астахової, А. Берга, П. Бернардині, А. Бенова, С. Бессона, К. Бокштігеля, Дж. Борна, С. Брекулакіса, Дж. Вайнцимера, В. Відера, М. Вольфа, Е. Гайара, Б. Голдмана, Г. Гольцмана, Д. Давиденко, А. Данілевича, Ф. Джессапа, Д. Гольского, Н. Єрпильової, Д. Зенькович, Г. Кауфманн-Колер, Л. Колтрі, Б. Карабельнікова, К. Коха, С. Кролья, С. Курочкина, Ф. Ласенхауса, С. Лебедєва, Д. Литвинського, М. Лунца, Дж. Лью, Ф. Манна, П. Мейера, М. Містеліса, А. Монтакі, М. Мозес, А. Мурр, Дж. Нехауса, Ф. Овагимяна, А. Панова, В. Парка, Д. П'єтро, Дж. Пудре, Дж. Полссона, Дж. Расіна, А. Редферна, В. Рейсмана, П. Сандерса, Ф. Фушара, А.Хантера, тощо.

Нормативну базу дослідження склали міжнародні нормативно-правові акти та джерела національного права понад 120 юрисдикцій, у тому числі джерела права України.

Емпіричну базу дослідження складають судові рішення у справах про визнання та виконання іноземних арбітражних рішень, зокрема: 3772 судових рішення щодо визнання та виконання арбітражних рішень, представлені у базі UNCITRAL; понад 2400 судових рішень, представлені у Щорічних виданнях із комерційного арбітражу під редакцією А. Берга, починаючи з 1976 р.; понад 3000 судових рішень, ухвалених з 2015 р. по 2020 р., виділених за обраними критеріями у Єдиному держаному реєстрі судових рішень України.

З метою дослідження варіацій механізму визнання та виконання арбітражних рішень було проаналізовано більше 120 юрисдикційних практик. Проведенню цього дослідження сприяли матеріали за 2005–2020 рр., що включають нормативно-правові джерела, судові практики та доктрини, акумульовані провідними інститутами у сфері арбітражу у збірки з виділенням окремих розділів для кожної юрисдикції за принципом опитувальника, заповненого фахівцями з національного права. Зокрема було проаналізовано матеріали Збірок: (1) UNCITRAL щодо особливостей імплементації NYC у 58 юрисдикціях; (2) ICC щодо національних правил визнання та виконання арбітражних рішень за NYC у 75 юрисдикціях; (3) Глобальної юридичної групи щодо законів та правового регулювання міжнародного арбітражу у 34 юрисдикціях; (4) Оглядів міжнародного арбітражу у 33 юрисдикціях від The Legal 500; (5) Оглядів Глобальної арбітражної групи у Європі, Америках, Близькому Сході та Африці, Азії та Тихому океані, Європі та Близькому Сході, які охоплюють понад 100 юрисдикцій. В результаті комплексної обробки матеріалів було виділено загальні тенденції, здійснено згрупування національних практик та їх порівняння.

Наукова новизна результатів. Робота є першим у вітчизняній правовій науці комплексним дослідженням механізму визнання та виконання іноземних арбітражних рішень. Одержано результати, які мають наукову новизну:

уперше:

- обґрутовано висновок про транснаціональний характер арбітражу та реалізацію механізму визнання та виконання арбітражних рішень у транснаціональному полі, виходячи з теорії автономії та делокалізації арбітражу, відповідно до яких відносини із передачі спору на вирішення арбітражу, арбітражний процес та виконання арбітражного рішення відбуваються незалежно від міжнародних та національних правових систем;
- доведено, що суперечлива природа арбітражу як територіального або делокалізованого інституту визначає паралельний розвиток імперативних національних та диспозитивних транснаціональних підходів до застосування механізму визнання та виконання арбітражних рішень, відтак застосовне державним судом національне право при вирішенні справ про визнання та виконання арбітражних рішень отримує екстериторіальну силу та сприймається як «національне міжнародне», «транснаціональне» або в інших формах наднаціонального права;
- виявлено варіативність механізму визнання та виконання арбітражних рішень у національних практиках як допустимі способи імплементації механізму, та девіації як відхилення від міжнародного стандарту. Доведено, що варіативність та девіації механізму визнання та виконання одночасно здійснюють вплив на універсалістську концепцію арбітражу та залежать від неї;
- з'ясовано, що національні практики експериментальним шляхом, іноді у жертву міжнародному принципу взаємності та національній економіці, викривають прогалини у праві, та, відтак, формують проекти для розгляду міжнародною спільнотою;
- на підставі дослідження досвіду юрисдикцій виявлено ефективність стратегії поведінки національного суду як гаранту арбітражних рішень та запропоновано її закріплення на конвенційному рівні або у вигляді Типового закону про розгляд справ щодо визнання та виконання іноземних арбітражних рішень;
- встановлено доцільність визнання ефектів арбітражного рішення: *res judicata*, *lis pendens*, естопель, обмеженого ефекту *erga omnes*;
- запропоновано визначення єдиної підстави для відмови у визнанні та виконанні арбітражного рішення *ex officio* – міжнародного публічного порядку та виключення неарбітрабільності як абсолютної підстави для такої відмови;
- запропоновано відмовитись від застосування завуальованої «подвійної» та «асиметричної» екзекватури у вигляді процесуального механізму скасування арбітражного рішення;
- розроблено Довідник судової практики України у справах про визнання та виконання іноземних арбітражних рішень за 2015–2020 рр., на основі якісних та кількісних даних, зібраних та консолідованих в результаті проведеного дослідження. Довідник оформлено у таблицях та графіках, що

забезпечують ефективне використання матеріалів у практиці;

удосконалено:

- тезу про те, що еволюція практик взаємодії арбітражу та національних судів визначили арбітраж як універсальну транснаціональну систему автономного вирішення спорів, альтернативну національному судочинству;
- висновок про міждисциплінарну природу механізму визнання та виконання арбітражних рішень, що визначається у межах міжнародного приватного права та реалізується у межах національного процесуального права;
- тезу про те, що механізм визнання та виконання арбітражних рішень оперує міжнародним та транснаціональним понятійно-категоріальним апаратом;
- положення про те, що інструментами механізму визнання та виконання арбітражних рішень є: ефекти арбітражного рішення, визнання арбітражного рішення, надання дозволу на виконання арбітражного рішення, скасування арбітражного рішення, з огляду на те, що ефективність механізму визнання та виконання арбітражних рішень, зокрема, та проарбітражність держави, в цілому, залежать від застосування вказаних інструментів;
- визначення змісту та підходів до застосування підстав для відмови у визнанні та виконанні арбітражних рішень, що застосовуються *ex officio*;
- визначення критеріїв класифікації предметів неарбітрабільності: за видом предмету – об’єктивні та суб’єктивні; за підходом до правового регулювання – позитивні та негативні; за застосовним правом за формулою – процесуальні та матеріальні; за застосовним правом та обсягом дії – національні, міжнародні та транснаціональні;
- положення про визнання проарбітражною практики розширення сфери арбітрабільності від комерційних відносин до всіх договірних, у тому числі тих, що можуть бути виокремлені із неарбітрабільних спорів;
- тезу про впровадження спеціальних умов арбітрабільності щодо предметів, що традиційно розцінювались як неарбітрабільні, є експериментом, транзитною фазою від неарбітрабільності до арбітрабільності;

набуло подальшого розвитку:

- ідея, стосовно того, що конвенційна універсалізація механізму визнання та виконання арбітражних рішень закріплює проарбітражний підхід та режим сприяння арбітражу, створюючи базис для варіативності застосування механізму визнання та виконання арбітражних рішень у національних практиках;
- визначення тенденцій та перспективних напрямків розвитку механізму визнання та виконання арбітражних рішень, зокрема, теза про делокалізацію арбітражу та застосування транснаціональних підходів до імплементації механізму визнання та виконання арбітражних рішень як *lex ferenda*;
- пропозиція щодо необхідності врегулювання процесуальних конфліктів та колізій між арбітражними та судовими рішеннями;
- пропозиції щодо удосконалення імплементації механізму визнання та виконання іноземних арбітражних рішень в Україні.

Практичне значення одержаних результатів полягає у можливості використання результатів дисертаційного дослідження у: (1) науково-

дослідній сфері для подальшого опрацювання проблем природи та трансформацій інституту арбітражу в цілому та механізму визнання та виконання арбітражних рішень, зокрема; (2) нормотворчій сфері при розробленні варіантів розвитку та удосконалення механізму визнання та виконання арбітражних рішень; (3) національних судових практиках при розробленні рекомендацій до застосування механізму визнання та виконання арбітражних рішень та при безпосередньому розгляді справ даної категорії; (4) у освітньому процесі: при розробці навчальних програм і спеціалізованих курсів освітніми, науковими та професійними установами, що здійснюють підготовку та підвищення кваліфікації суддів, адвокатів, арбітрів; впровадженні бакалаврських та магістерських освітньо-кваліфікаційних програм із «Міжнародного арбітражу»; при підготовці навчально-методичних рекомендацій та викладанні спеціальних курсів «Міжнародне приватне право», «Міжнародний арбітраж», «Цивільне процесуальне право» у вищих навчальних закладах.

Результати наукового дослідження автора, висновки, окрім теоретико-прикладні пропозиції було використано у навчальному процесі Одеського національного університету імені І. І. Мечникова при викладанні дисциплін «Міжнародне приватне право», «Міжнародне право», «Цивільне процесуальне право», при підготовці дисертантом тренінгу на тему «Міжнародна бізнес-медіація та арбітраж» для програми «Основи медіації та діалогу» для Центру лідерства (27.02.2020, 03.07.2019) та тренінгу на тему «Визнання та виконання рішень міжнародного комерційного арбітражу в Україні» у проекті «Little Legal Think Tank» (10.10.2018), а також, при підготовці студентів до всеукраїнських та міжнародних змагань у сфері міжнародного арбітражу, при написанні курсових та магістерських робіт, при підготовці методичних рекомендацій з відповідних дисциплін, при написанні навчальних посібників. Складений автором в додатках до дисертації Довідник судової практики надав можливість покращити процес фахової підготовки спеціалістів права в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова (акт впровадження №01-01-309 від 12.02.2021). Результати дисертаційного дослідження було впроваджено при формуванні правових позицій у справах, здійсненні захисту та представництва інтересів клієнтів Адвокатським Об'єднанням «АНК. Бізнес Адвокати» (акт впровадження №13/01/21 від 13.01.2021).

Актуальність досліджуваних питань, їх значення для забезпечення ефективності механізму визнання та виконання іноземних арбітражних рішень в Україні підтвердили Українська Арбітражна Асоціація (Лист підтримки від 23.02.2021), Відділення Асоціації Правників України в Одеській області (Лист підтримки №18.2-1.2021 від 18.02.2021), Громадська Спілка «Морська Палата України» (Лист підтримки №0215-21 від 15.02.2021), Асоціація «Стивідорних Компаній Одеського Морського Порту» (Лист підтримки №12-2/021 від 12.02.2021), Почесний консул Федеративної Республіки Німеччина в Одесі (Лист підтримки №8/2/21 від 08.02.2021).

Апробація результатів дисертації. Результати дослідження, викладені у дисертації обговорено та схвалено на засіданнях кафедри цивільно-правових

дисциплін Одеського національного університету імені І.І. Мечникова (2018 – 2021), та апробовано на понад 30 міжнародних та всеукраїнських науково-практичних заходах з представленням доповідей, а також на тренінгах, бізнес-зустрічах, науково-практичних вебінарах, в яких автор приймав участь як член професійних асоціацій (Національної Асоціації Адвокатів України, Української Арбітражної Асоціації, Асоціації Правників України, YIAG LCIA, Молодіжної групи ICCA, Міжнародної комплаєнс Асоціації (2018–2019)) та на таких професійних заходах як: Віденські арбітражні дні 2021 «Арбітраж у сфері конструкторських робіт» (Відень, 12.02.2021); XX Міжнародна науково-практична конференція молодих учених «Юридична осінь 2020» Національного юридичного університету ім. Ярослава Мудрого (Харків, 23.11.2020); Міжнародні арбітражні читання пам'яті академіка І. Г. Побірченка при ICAC: «Арбітраж для бізнесу чи реформа для проформи» (Київ, 17.11.2020), «Ефективний арбітраж: що це таке? Ефективна медіація» (Київ, 10–11.10.2019), «NYC: 60-річна історія успіху» за сприяння UNCITRAL (Київ, 04.10.2018), «Виконання арбітражних рішень: останні прецеденти та практика окремих юрисдикцій континентального і загального права», організоване YIAG LCIA (Київ, 05.10.2018); Балтійські Арбітражні Дні DIS та Стокгольмської школи економіки (Рига, 16–17.08.2020; 14–15.06.2018); Південний форум з корпоративного права Асоціації Правників України (Одеса, 28.02.2020); Міжнародна конференція «Compliance» (Київ, 16.04.2019); Міжнародна науково-практична конференція, присвячена 100-річчю професора Л.М. Стрельцова (Одеса, 26.10.2018); Міжнародний Комплаєнс Форум (Київ, 19.09.2018), тощо. Результати дослідження використані при навчанні на кваліфікаційному курсі Міжнародної Комплаєнс Асоціації та університету Манчестера (2018).

За результатами дисертаційного дослідження О. В. Коч опубліковано 25 наукових праць, у тому числі 6 статей у наукових фахових виданнях, з яких 1 стаття у науковому періодичному виданні країн ОЕСР та ЄС. Матеріали дисертації також представлені в науково-практичних професійних журналах, опублікованих тезах доповідей в збірниках матеріалів конференцій.

СПИСОК

ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗДОБУВАЧА ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ
Наукові праці, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації
Статті у наукових фахових виданнях України:

1. Коч О. В. Визнання та виконання іноземних арбітражних рішень в Україні: тенденції судової практики. *Правова держава*. 2018. №31. С. 124–133.
2. Коч О. В. Особливості взаємодії права Європейського Союзу та Міжнародного комерційного арбітражу. *Правова держава*. 2017. № 25. С. 236–242.
3. Koch E.V. Principle Iura Novit Curia in International Commercial Arbitration. *Constitutional State*. 2016. № 22. P. 181–186.
4. Коч О. В. Визнання та примусове виконання рішень міжнародного

комерційного арбітражу в Україні: деякі проблемні питання. *Вісник Південного регіонального центру Національної академії правових наук України*. 2015. № 3. С. 65–72.

5. Koch E. V., Bachur B. S. Права человека: от уникального опыта к правовой стандартизации. *Вісник Одеського національного університету*. Серія: правознавство. 2012. Т 17. Вип.½ (16/17). С. 43–52. (Особистий внесок здобувача полягає у визначені механізмів формування єдиного правового простору завдяки створенню правових стандартів).

Статті, опубліковані у наукових періодичних видання інших держав:

6. Koch O. V. Non-Arbitrability: National, International and Transnational Approaches to Define the Matters. *European Political and Law Discourse*. 2020. Vol.7. Is.6. P. 7–23.

Праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

7. Koch E. V. Роль арбитрабельности и публичного порядка для признания и исполнения иностранных арбитражных решений. *Юридична осінь 2020 р.: зб. тез наукових повідомлень* / Ред. А. Гетьмана. Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2020. С. 146–150.

8. Koch O. V. Транснаціональне право у міжнародному комерційному арбітражі: загальний огляд. *Другі економіко-правові студії: матеріали всеукраїнської наук.-практич. конф.* Одеса: Фенікс, 2019. С. 51–53.

9. Koch E. V. Учебная дисциплина «Международный коммерческий арбитраж»: особенности преподавания в Украине и за рубежом. *IX Юридичні диспути з актуальних проблем приватного права, присвячені пам'яті Є. В. Васьковського: матер. міжнар. наук.-практ. конференц* / Відп. ред. I. С. Канзафарова. Одеса: Астропrint, 2019. С. 13–18.

10. Koch E. V. Новели визнання та виконання іноземних арбітражних рішень в Україні. Восьмі юридичні диспути з актуальних проблем приватного права, присвячені пам'яті Є. В. Васьковського: матер. міжнар. наук.-практ. конф. / Ред. I. Канзафарова. Одеса: Астропrint, 2018. С. 216–220.

11. Koch O. V. Арбітрабельність корпоративних спорів у контексті публічного порядку та суверенітету України. *Політико-правова доктрина державного суверенітету в умовах глобалізації: матер. міжнар. наук.-практ. конф., присвяченої 100-річчу до дня народження д.ю.н., професора Л. М. Стрельцова*. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2018. С. 272–275.

12. Koch O. V. Визначення арбітрабельності: особливості судової практики України. Зб. матеріалів 72 наук. конф. профес.-виклад. складу: наук. працівників ЕПФОНУ ім. І. І. Мечникова. Ред. А. Смітох. Одеса: Фенікс, 2017. С. 110–113.

13. Koch E. V. Уголовная ответственность юридических лиц в Украине: проблемы рецепции международно-правовых стандартов. *Всеукр. наук. чит. з кримінальної юстиції пам'яті проф. В.П. Колмакова*. Одеса: Фенікс, 2015. С. 129–132.

14. Koch O. V. Правосвідомість учасників процесу. *Міжнар. наук.-практ. конф. «Законодавство України у світлі сучасних активних реформаційних процесів»*. Київ: Центр правових наукових досліджень, 2014. С. 18–20.

15. Koch O. V. Запобігання порушенню права на захист: практика

Європейського суду з прав людини. IV Харківські кримінально-правові читання. Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого: Право, 2014. С. 432–434.

Наукові праці, які додатково відображають наукові результати

16. Koch O. V. Destiny of Arbitral Awards in Ukraine (case law of 2013–2018). *Ukrainian Journal of Business Law. Kyiv*. 2019. No. 01–02. P. 32–34.
17. Koch O. V. Arbitrability of Corporate Disputes: International Models & Experience of Ukraine. *Ukrainian Journal of Business Law. Kyiv*. 2019. No. 10. P. 38–40.
18. Коч Е. В. Признать нельзя исполнить: статус «под санкциями» и международный коммерческий арбитраж. *Юрист & Закон*. 2020. URL: uz.ligazakon.ua/magazine_article/EA014237?fbclid=IwAR0cwIALVaVh8Hv552iIG5m12pEm8IdljyLVJSXL30aBsMwHy0msO-m8EsM.
19. Koch O. V., Karpenko M. I. Crime and Punishment of an LLC Director. *Ukrainian Journal of Business Law*. Kyiv, 2019. No. 3. P. 18–20. (Особистий внесок здобувача полягає у розробленні рекомендацій при вирішенні спорів щодо управління товариством та притягненні до відповідальності директора).
20. Коч О. В., Карпенко М. І. Проблема: Виклик директора. *Український юрист*. 2018. №12. URL: <http://www.ukrjurist.com/?article/1698>. (Особистий внесок здобувача полягає у аналізі питань відповідальності директора Товариства).
21. Koch O. V., Karpenko M. I. Corporate Agreement in LLC – Brand New in Ukraine. *KyivPost. Ukraine's Global Voice*, 2018. Vol. 5. Is. 2. P.7. (Особистий внесок здобувача полягає у визначенні особливостей укладення корпоративних договорів).
22. Коч О.В., Карпенко М. І. Договір між учасниками ТОВ: нові можливості. *Вісник Національної Асоціації Адвокатів України*. 2018. №4 (42). С. 29–32. (Особистий внесок здобувача полягає у аналізі проблем корпоративних відносин та особливостей вирішення корпоративних спорів, зокрема, у арбітражі).
23. Коч Е. В. Договор о корпоративном управлении перспективы легализации. *Вісник одеської адвокатури*. 2016. № 4. С. 45–46.
24. Коч Е. В. Усиление уровня корпоративного управления в акционерных обществах или squeeze-out и sell-out по-украински. *Вісник одеської адвокатури*. 2016. № 4. С. 33–34.
25. Коч О. В. Особливості трансдержавної діяльності адвокатури. *Юридичний журнал*. 2013. №7. С. 123–126

Характеристика особистості здобувача. О. В. Коч закінчила у 2017 році Одеський національний університет імені І. І. Мечникова, здобула професійну кваліфікацію магістра права, що підтверджується дипломом магістра з відзнакою. О. В. Коч отримала свідоцтво про право на заняття адвокатською діяльністю №003875 від 17.07.2019 р., видане Радою адвокатів Одесської області та є адвокатом у складі Адвокатського Об'єднання «АНК. Бізнес Адвокати». О. В. Коч здобула міжнародну кваліфікацію підвищеного рівня за програмою регуляторного комплаенсу Міжнародної Комплаенс

Асоціації, акредитованої університетом Манчестера, що посвідчується сертифікатом від 19.06.2019 р.

О. В. Коч є членом професійних асоціацій: Національної Асоціації Адвокатів України, Української Арбітражної Асоціації, Асоціації Правників України, Молодіжної групи Лондонського міжнародного арбітражного суду, Молодіжної групи при ICCA, Міжнародної комплаенс Асоціації (2018–2019).

Оцінка мови та стилю дисертації. Дисертація написана на належному рівні, стиль відповідає прийнятому у науковій літературі, викладення матеріалів дослідження, наукових положень, висновків і пропозицій забезпечує легкість і доступність їх сприйняття.

Відповідність дисертації спеціальності, з якої вона подається до захисту. Дисертація О. В. Коч «Визнання та виконання іноземних арбітражних рішень: теоретико-прикладні засади», яка подана на здобуття ступеня доктора філософії, за своїм науковим рівнем та практичною цінністю, змістом та оформленням повністю відповідає напрямку наукового дослідження освітньо-наукової програми Одеського національного університету імені І. І. Мечникова зі спеціальності 081 «Право» та вимогам пп. 9, 10, 11 «Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії», затверженному постановою Кабінету Міністрів України від 6 березня 2019 р. №167.

Пропонуємо рекомендувати до захисту дисертаційну роботу «Визнання та виконання іноземних арбітражних рішень: теоретико-прикладні засади», подану Коч Оленою Володимирівною на здобуття ступеня доктора філософії.

Рецензенти:

професор кафедри адміністративного
та господарського права, д.ю.н., професор

 О.В.Гаран

професор кафедри цивільно-правових дисциплін,
к.ю.н., доцент

В. И. Труба

